

Opinto-ohjauksen kehittämishanke Tikkurilan lukiossa

Yoyo-hanke, Vantaan kaupunki

Opinto-ohjaajat Minna Kattelus ja Anu
Kinnunen

Ohjauksen tutkimusta ja käytäntöjä 13.1.2012

Ohjauksen kehittämishanke

- Yoyo – Yhteisöllisellä ohjauksella yksilölliselle opintopolulle –hanke on osa valtakunnallista opinto-ohjauksen kehittämishanketta, jossa on mukana 12 koulutuksen järjestäjää
- Rahoitus tulee opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja Helsinki toimii hankkeen koordinaattorina
- Espoon, Helsingin ja Vantaan yhteishankkeessa on mukana yhteensä 17 pilottilukiota

Ohjauksen kehittämishanke

- Hankkeen keskeiset tavoitteet ovat:
  - Opiskelijan henkilökohtaisen jatko-opintoihin orientoivan suunnitelman laatiminen
  - Koko koulun osallisuus opinto-ohjaukseen
  - Lukiokoulutuksen järjestäjien ja lukioiden yhteistyön kehittäminen yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa
  - Yhteistyön kehittäminen työvoimaviranomaisten kanssa
  - Yhteistyön kehittäminen alueen elinkeinoelämän kanssa

Ohjauksen kehittämishanke Vantaalla

- Vantaalla mukana kaikki kuusi lukiota
- Esittelemme hankkeen myötä kokeiluun otettuja uudistuksia Tikkurilan lukion ohjauksessa
  - Uudistukset pätevät pitkälti myös muihin vantaalaisiin lukioihin

Ohjaus Tikkurilan lukiossa

- Neljä päätoimista opinto-ohjaajaa vuodesta 2005 alkaen, opiskelijoita n. 1 160 (n. 290 ohjattavaa/opinto-ohjaaja)
- Jokainen opinto-ohjaaja ohjaa jokaista vuositasoa, yhdellä opinto-ohjaajista IB-linjan ohjaus

tilu | TIKKURILAN
LUKIO

2011-12

Mitä vanhaa?

- Ohjauksella vankat perinteet - jatkuvaa kehittämistyötä
  - pääpaino henkilökohtaisessa ohjauksessa
  - joka vuositasolla luokkamuotoista ohjausta
- Pakollinen OP1-kurssi jaettu kolmelle vuodelle
  - esim. toisen vuoden opiskelijoille
  - Asiantuntijavieraskokonaisuus ja TET-päivä
- Valinnaisia ohjauksen kursseja viisi
- Ryhmänohjaajilla tärkeä rooli ohjauksessa
  - viikoittaiset puolen tunnin ro-tuokiot

TIKKURILAN LUKION AMMATTIVIERAAT KEVÄÄLLÄ 2011							Päivitetty 23.3.2011	
Päivä	1	2	3	4	5	6	7	8
10.2.	Miia Rahikainen ja Tommi Valtonen	Arto Varanki	Mikko Kinnunen	Miitta Sorvali	Timo Vatanen	Jalmari Kotiranta		
Amma	Nuorisiohjaaja	Yrittäjä	Viestintäkonsultti	Insinööri	Näyttelijä	Arkkitehti	Turvallisuuskouluttaja	
Luokka	Avignon 2.008	Stonehenge 2.009	Olaus Magnus-Portha	Putkinotko 1.033	Alastalo-Niskavuori	Limerick-Sherwood	Tacitus 2.036	
3.3.	Pekka Gröhn	Marjo Väisänen	Risto Lindstedt	Anna Rautio-Finnilä	Sami Kero	Petteri Ratas	Birgitta Makaroff	Hannu Kokko
Amma	Muusikko	Estenomi	Toimittaja	Lentoemäntä	Valokuvaaja	Poliisi	Fysioterapeutti	Lakimies
Luokka	Avignon 2.008	Tacitus 2.036	Limerick-Sherwood 2.010	Canterbury 2.012	Olaus Magnus-Portha	Stonehenge 2.009	Putkinotko 1.033	Alastalo-Niskavuori 1.03
10.3.	Hanna Kettunen	Ari Ranki	Pia Isoaho	Tuuli Ranki	Timo Linnamäki	Emmi Rautiainen	Hanna Mikkonen	Teemu Ahtee
Amma	Yhteiskuntatieteilijä	Aineenopettaja	Puheterapeutti	Biologist, research	Kokki	Kauppätieteilijä	Sosionomi	Lentäjä
Luokka	Avignon 2.008	Olaus Magnus-Portha	Putkinotko 1.033	Stonehenge 2.009	Canterbury 2.012	Alastalo-Niskavuori 1	Tacitus 2.036	Limerick-Sherwood 2.0
17.3.	Olli Paloniemi	Hertta Oksanen ja Tytti	Tero Savolainen	Minttu Mustonen	Paula Ojalehto	Pekka Gröhn	Tarja Palomaa	Esko Paalasmaa
Amma	Lennonjohtaja	Kielenkääntäjä	Liikunnanohjaaja	Diplomi-insinööri	Lastentarhanopettaja	Muusikko	Sairaanhoitaja	Restonomi
Luokka	Limerick-Sherwood 2.0	Putkinotko 1.033	Alastalo-Niskavuori 1.03	Stonehenge 2.009	Canterbury 2.012	Avignon 2.008	Tacitus 2.036	Olaus Magnus-Portha
24.3.	Hannu Halila	Jaana Martikainen	Veera Lahti	Anna Ranta	Ville-Veikko Rantamäula	Katriina Laturi	Jukka-Pekka Heisk	Raija Jokinen
Amma	Lääkäri	Ravitsemusterapeutti	Luokanopettaja	Psykologi	Tradenomi	Kustannustoimittaja	Tuottaja	Tekstiilisuunnittelija, tai
Luokka	Putkinotko 1.033	Avignon 2.008	Stonehenge 2.009	Limerick-Sherwood 2.0	Canterbury 2.012	Alastalo-Niskavuori 1	Olaus Magnus-Portha	Tacitus 2.036
31.3.	Susanna Remes	Aija Juvonen	Mari Grönroos	Niko Venäläinen	Riitta Latvala	Anna-Maija Kettun	Tomi Herttuainen	
Amma	Apteekiala, proviisori	Matkailuala	Erityisopettaja	Sisustusarkkitehti	Kirjailija	HR-asiantuntija	Yliluutnantti, sotilasala	
Luokka	Tacitus 2.036	Alastalo-Niskavuori 1.0	Stonehenge 2.009	Limerick-Sherwood 2.0	Canterbury 2.012	Olaus Magnus-Portha	Avignon 2.008	

TET-päivä 2011

Päivän aikataulu:

- klo 8.30 - 9.45 4. palkin oppitunti
- klo 10.00 - 10.30 ja 10.45 - 11.15 TET-luennot koululla
- klo 11.15 - 12.15 Ruokailu koululla
- klo 12.15 - 13.00 Siirtyminen tutustumiskohteeseen
- klo 13.00 - 15.00 Vierailu tutustumiskohteessa

Luentojen aiheet:

- Liisa Tenhunen-Ruotsalainen, TAT: **Tulevaisuuden osaamistarpeet**
- Carita Orlando, Vantaan yrittäjät: **Yrittäjäyys**
- Heli Saarinen, Super: **Työsopimus ja työnhaku**
- Mari Vihervaara, Heuristica: **Työyhteisötaidot**

Iltapäivän vierailukohteet:

- **Tikkurila Oy, Destia Oy, Itella, Peijas, Skanska, Hannes Snellman Attorneys Ltd, Sek & Grey mainostoimisto, Securitas, Tikkurilan Aktia Oyj, Anima Vitae Oy, Finavia Oyj, Palvelu- ja toimintakeskus Foibe, SPR:n nuorten turvatalo, Plan**

Mitä uutta?

- Hankkeen myötä toteutuneita uudistuksia
  - Wilma-lomakkeiden käyttöönotto
  - kesätyöportfoliokurssi (opinto-ohjauksen soveltava kurssi)
  - abien jatko-opintopäivä
  - aineenopettajien ohjausmateriaalidiat (tulossa käyttöön)

Wilma-lomakkeet

- Pohjana Espoonlahden lukion opinto-ohjaajan Sami Siniharjun kehittämät lomakkeet
- Joka vuositasolle omansa, räätälöitävissä kunta-/lukiokohtaisesti
- Otettu käyttöön portaittain
- Toimivat pohjana henkilökohtaisille ohjauskeskusteluille
- Wilmaan saadaan tallennettua jatko-opintosuunnitelma sähköisessä muodossa

Kesätyöportfoliokurssi

- Kurssin suorittaminen edellyttää vähintään kahden viikon täysipäiväistä työskentelyä nuoren itse hankkimassa kesätyöpaikassa
- Kurssin tavoitteena on syventää opiskelijan tietoisuutta omista jatko-opinto- ja työmahdollisuuksista
- Kirjallisten tehtävien avulla opetellaan tunnistamaan omia vahvuuksia ja kiinnostuksia sekä harjoitellaan työnhakua

Kesätyöportfoliokurssi

- Sisältää:
  - Alkuohjaus (opo)
  - Vähintään kahden viikon työkokemus itse hankitussa kesätyöpaikassa
  - Itsearviointipäiväkirja (2 viikkoa)
  - Ammattihaastattelut (työnantaja ja työkaveri)
  - Työhakemus
  - Ansioluettelo
  - Pohtiva essee (mitä opin itsestäni)
  - Työtodistus liitteeksi
  - Palauteohjaus (opo)

tää. Uusi poika oli ihan OK, ja annoin hänelle tonnikalapurkin. Hän unohti eväät.

Mistä ominaisuudessa itsestäni olen ylpeä? Minkälaisissa työtehtävissä tästä ominaisuudesta olisi hyötyä? Miten voin hyödyntää tätä vahvuutta opinnoissani /työelämässä?

↑
Yläpuolella. Ei saa tuomita ensivaikutuksen perusteella. Asiakaspalvelussa ja kaikessa työssä, missä ollaan ihmisten teke

Kommentteja ja ajatuksia päivästä

Oli ihanaa mennä ruokatauolle, kun oli eväinä omatekoista pastasalaattia!

päivämäärä 17/6 2011, työaika 7 h

Mistä sain palautetta työtovereilta, esimieheltä tai asiakkaalta? Mitä palautetta olen työkokemukseni aikana saanut? Onko palaute mielestäni ollut perusteltu?

Aikaisempina kertoina/päivinä minua on keuhuttu ahkeraksi ja puheliasaksi. "Kun Anette on töissä, ei koskaan ole hiljaisista!" Otin kohteliaisuutena. ☺

Mitä uutta olen oppinut tämän päivän aikana itsestäni ja työtehtävästä/alasta?

Saatan menettää hermoni helposti. Mutta osaan peittää ärsyyntyneisyyteni.

Kesätöiden vaikutus nuoren elämään

Työnhaussa tärkeintä on aloittaa koko prosessi reippaasti ja määrätietoisesti. Määrätietoisuutta pitää näkyä työhakemuksessa, työhaastattelussa ja vielä ahkeruutena itse työssä, jos työpaikka saadaan. Itse en ole ollut työhaastattelussa, mutta uskoisin jännittäväni kyseistä hetkeä. Olen hieman epävarma, mutta keuhkaan itseäni, mikä saattaisi antaa työnantajalle huonon kuvan. Tätäkin piirrettä voi tulkita heikkoutena, ja uskoisin silti selviytyväni positiivisella asenteella, kävi miten kävi.

Hain töihin itse soittamalla, koska olin ollut edellisinkin kesän Helsingin Kaupungilla. Työnjohtaja piiripuutarhuri oli muuttunut, ja soitin aluksi väärään numeroon. Minut ohjattiin soittamaan nykyiselle työnjohtajalle, joka kertoi että töihin otettaisiin tänä kesänä mieluiten nuoria, ennenkin samassa työnkuvassa toimineita nuoria. Alustavasti siis sovimme, että otetaan kesä- ja heinäkuuksi. Työnjohtaja kuitenkin käski tehdä sähköisen haun vielä internetin kautta, jotta hakemus olisi virallinen. Hakemus Helsingin Kaupungin sivuilla oli kaavamaailman mukainen ja helppo täyttää.

Nuorille työhaastattelu on jännittävä paikka. Se on kuitenkin tärkeä osa palkkaamista, ja nuori ei suinpäin ei työnantajan kannata ottaa ketään töihin. Myös pomoille puhuminen on jännittävä asia, ja asenne ja ensivaikutelmat vaikuttavat työpaikan saamiseen, ja sen jatkumiseen. Jos nuori ei ole valmiina välinpitämättömyyttä, hänet voidaan helposti jättää palkkaamatta. Siksi positiivinen, oma-aloitteinen ja määrätietoinen asenne on tärkeää. Luulenpa, että juurin sen takia pääsin työhön tänäkin kesänä.

Helsingin Kaupungin tarjoama työ nuorille on ihanteellista. Suurin osa työskentelee nyt

Nuorten kokemuksia kesätyökurssista

- *"Ansioluettelon ja hakemuksen tekeminen oli hyödyllistä oppia"*
- *"Omien kiinnostusten ja vahvuuksien pohdiskelu oli hyödyllistä"*
- *"Itseluottamus vahvistui"*
- *"Kannusti hankkimaan kesätöitä"*
- *"Itsenäinen ja järkevä tapa saada kurssisuoritus"*

Abien jatko-opintopäivä

- Toteutettiin Vantaalla viiden lukion yhteistyönä 15. ja 16.11.2011
- Koordinaattorina toimi Martinlaakson lukion opinto-ohjaaja Laura Makkonen
- Aamupäivällä luentoja ja oppitunteja koululla, iltapäivällä oppilaitosvierailu
- Oppilaitosvierailuilla pyritään lisäämään yhteistyötä korkeakoulukentän kanssa

Aineenopettajien ohjausmateriaalidiat

- Ollaan ottamassa käyttöön niin Vantaalla kuin muualla pääkaupunkiseudulla
- Tavoitteena
  - vahvistaa koko kouluyhteisön ohjausta
  - tarjota aineenopettajille työvälineitä oman aineensa jatko-opintojen esittelyyn

Yhteenvetoa

- Hanke hyvä esimerkki yhteistyöstä yli kuntarajojen
- Hankkeen myötä uusia työvälineitä ja ohjausmalleja
  - kunnat (ja jonkun verran myös lukiot) muokkaavat välineitä ja malleja omiin tarpeisiinsa soveltuviksi

A multi-level modern building interior, possibly a university or public space. The upper levels feature glass railings and people standing on balconies. The ground floor is a bright, open area with people sitting at tables, suggesting a dining or meeting area. The overall atmosphere is clean and contemporary.

Kiitos!

Erinomaista alkanutta vuotta 2012
ja iloa ohjaustyöhön!